5/03/98

MINISTERE DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME MONUMENT LES FACADES, LES TOITURES AINSI QUE CERTAINES PARTIES INTERIEURES DE L'IMMEUBLE SIS AVENUE DU ROI 164 A FOREST.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 22 et 23;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 15 mai 1997 entamant la procédure de classement comme monument des façades, des toitures ainsi que de certaines parties intérieures de l'immeuble sis avenue du Roi 164 à Forest;

Vu l'avis de la Commission royale des monuments et des sites émis le 29 octobre 1997;

Considérant que le propriétaire n'a pas émis d'observations dans le délai prévu par l'article 20 de l'ordonnance du 4 mars 1993;

Sur la proposition du Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

ARRETE:

Article 1er - Sont classées comme monument, les façades, les toitures ainsi que les parties intérieures suivantes: le vestibule d'entrée, le hall de service, les deux salons, la salle à manger et le bureau au rez-de-chaussée y compris le mobilier fixe par destination, les différentes pièces du 1er étage ainsi que la totalité de la cage d'escalier de l'immeuble sis avenue du Roi, 164 à Forest, connue au cadastre de Forest, 1ère division, section A, 4ème feuille, parcelle n°32XG, en raison de leur intérêt artistique, esthétique et historique, précisé dans l'annexe I du présent arrêté.

MINISTERIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE GEVELS, DE BEDAKING EN VAN BEPAALDE DELEN VAN HET INTERIEUR VAN HET PAND GELEGEN KONINGSLAAN 164 TE VORST.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op artikelen 22 en 23;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 15 mei 1997 houdende instelling van de procedure tot bescherming als monument van de gevels, de bedakingen evenals bepaalde delen van het interieur van het pand gelegen in de Koningslaan 164 te Vorst;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen uitgebracht op 29 october 1997;

Overwegende dat de eigenaar geen opmerkingen heeft meegedeeld binnen de termijn opgelegd in artikel 20 van de ordonnantie van 4 maart 1993;

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter belast met Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

BESLUIT:

Artikel 1 - Worden beschermd als monument de gevels, de bedaking en de volgende delen van het interieur: het voorportaal, de diensthal, de twee salons, de eetzaal, en het bureau op de begane grond, het vast meubilair inbegrepen, de verschillende ruimtes van de eerste verdieping en het gehele trappenhuis van het pand gelegen in de Koningslaan 164 te Vorst, bekend ten kadaster te Vorst, 1ste afdeling, sectie A, 4de blad, perceel nr 32 XG, vanwege hun artistieke, esthetische en historische waarde, zoals nader bepaald in bijlage I gevoegd bij dit besluit.

Art. 2 - La zone de protection relative au monument décrit dans l'article 1er comprend les voiries, parties de voiries, ainsi que l'ensemble des parcelles ou parties de parcelles reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 3 - Le Ministre qui a les Monuments et Sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 05.03.1998

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites

Art. 2 - De vrijwaringszone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde monument betreft de wegen, gedeelten van de wegen evenals het geheel van de percelen of gedeelten van de percelen opgenomen in de omtrek, afgebakend op het plan gevoegd in bijlage II bij dit besluit.

Art. 3 - De Minister bevoegd voor de Monumenten en Landschappen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 05.03.1998

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen

Charles PICQUE.

Copie certifiée conforme Voor eensluidend verklaard afschrift

Nadine SOUGNÉ

RBC - Chancellerie BHR - Kanselarij

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT MONUMENT LES FACADES, LES TOITURES AINSI QUE CERTAINES PARTIES INTERIEURES DE L'IMMEUBLE SIS AVENUE DU ROI, 164 A FOREST.

Réf. cadastrale : 1ère division, section A, 4ème feuille, parcelles n° 32 XG.

Description sommaire :

Bordant l'avenue du Roi, cet hôtel de maître a été construit en 1911 par l'architecte H. Van Massenhove pour A. Van de Kerckhove, fabricant d'huiles naturelles.
La signature de l'architecte apparaît à l'angle supérieur droit du rez-de-chaussée. Les initiales du commanditaire sont reprises dans un médaillon en ferronnerie se trouvant dans un tympan de la porte cochère.
La façade principale, rehaussée d'un riche décor (frises de guirlandes, cartouche, chutes de fleurs, encadrement des baies...) se compose d'un haut soubassement en pierre bleue et de trois niveaux en pierre blanche, le premier à refend. Le rez-de-chaussée est ajouré de quatre ouvertures, dont trois baies en plein cintre et une porte cochère en anse de panier. Trois travées de baies rectangulaires rythment les étages. La travée gauche est mise en évidence par une loggia trapézoïdale au 1er étage et une porte-fenêtre cantonnée de pilastres à guirlandes au dernier étage.
Sous la corniche denticulée, une frise d'entablement à tables aveugles couronne la façade.
Chaque baie a conservé ses châssis d'origine. Des ferronneries aux formes élégantes décorent les parties ajourées des deux portes ainsi que des soupiraux.
Donnant sur le jardin d'agrément, la façade arrière, enduite ou à briques émaillées et pierre bleue, présente une série d'avancée comprenant entre autre un bureau et un jardin d'hiver. Ce dernier permet l'accès à une terrasse. Le corps principal est couvert d'une bâtière présentant un versant de tuiles et un versant d'éternit.

A l'intérieur du bâtiment, le rez-de-chaussée s'agence avec trois pièces en enfilade (deux salons dont un de style «flamand», la salle à manger), le vestibule d'entrée donnant sur la cage d'escalier en style «Adam's», la pièce de style moderne anglais servant de cabinet de toilette et de commun, le bureau de même style et le garage.
Le hall d'entrée se compose d'un sol en mosaïques illustré de frises de guirlandes, de chutes de fleurs stylisées et de murs décorés de guirlandes, chutes de fleurs...
Le salon avant présente un plafond mouluré bordé de plusieurs frises animées de modillons, oves et guirlandes. Une table décorée de putti dansants surmonte la porte d'entrée, elle-même encadrée d'un faisceau. Cette scène se retrouve dans le médaillon ovale clôturant la hotte de la cheminée, au tablier en marbre blanc. De grands lambris muraux aux panneaux aveugles confèrent un caractère sobre à la pièce. Les fenêtres à rue possèdent encore leurs caissons intérieurs avec aux écoinçons, des branches d'oliviers que l'on retrouve également au-dessus de la porte menant à la salle à manger.
La salle à manger se distingue par un remarquable plafond à caissons et à grands panneaux, l'ensemble couvert de toiles marouflées à armoiries. Des chutes de fleurs, des couronnes de lauriers...décorent les lambris à demi-hauteurs. Une cheminée monumentale est encadrée de colonnes composites. D'autres colonnes et pilastres à demi-adossées séparent les deux pièces arrière.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Intérêt artistique, esthétique et historique :

Intérêt artistique, esthétique et architectural de cet hôtel de maître est indéniable.
Bien connu pour les immeubles de rapports construits place Colignon à Schaerbeek, l'architecte H. Van Massenhove réalise en 1911 cet hôtel de maître.
Parmi les autres oeuvres marquantes, citions l'ancien « Palais Minerve » ou cinéma « Rialto » dont la façade se distingue par son style « Beaux-Arts » exubérant.
La qualité architecturale, la finesse de la décoration intérieure jusqu'au plus petit détail, l'état de conservation font de ce bâtiment un des exemples les plus purs de l'architecture « Beaux-Arts » dans l'agglomération bruxelloise.

La façade avant se détache de l'avenue du Roi par la qualité des matériaux, le rythme harmonieux des ouvertures et les motifs décoratifs finement dessinés.
Les différentes pièces intérieures ont conservées leurs décoration d'origine conférant à ce bâtiment un caractère exceptionnel et unique. Ces meubles sont d'époque et font partie intégrante de l'intérieur.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 05.03.1998

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites

Charles PICQUE.

Copie certifiée conforme

NADINE SOUGNÉ
CHANCELLERIE

V.9511

BIJLAGE I VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE GEVELS, DE BEDAKINGEN EVENALS BEPAALDE DELEN VAN HET INTERIEUR VAN HET PAND GELEGEN IN DE KONINGSLAAN 164 TE VORST.

Kadastrale gegevens : .1ste afdeling, sectie A, .4de blad, perceel nr 32 XG.

Beknopte beschrijving :

Dit herenhuis, gelegen aan de Koningslaan, werd in 1911 gebouwd door architect H. Van Massenhove in opdracht van A. Van de Kerckhove, fabrikant van natuurlijke oliën.
De naam van de architect is zichtbaar in de rechterbovenhoek van de eerste bouwlaag. De initialen van de opdrachtgever zijn verwerkt in een smeedijzeren medaillon dat zich op het tympaan boven de inrijpoort bevindt.
De hoofdgevel in natuursteen telt drie bouwlagen en rust op een hoge plint in blauwe hardsteen. De eerste bouwlaag heeft schijnvoegen. Het geheel is rijkelijk gedecoreerd (guirlandefriezen, cartouche, neerhangende bloemenslingers, decoratieve vensteromlijstingen ...). De begane grond bezit vier muuropeningen waarvan drie rondbogige ; rechts een kortbogige inrijpoort. De verdiepingen worden geritmeerd door telkens drie rechthoekige muuropeningen. De brede linker travee wordt op de eerste verdieping gedomineerd door een trapeziumvormige bow-window en in de laatste bouwlaag door een deurvenster dat ingeschreven is tussen pliasters met guirlandedecoratie. De muuropeningen hebben hun oorspronkelijke kozijnen bewaard. De muuropeningen hebben hun oorspronkelijke kozijnen bewaard. De kelderopeningen en de twee ingangen zijn voorzien van elegant smeedijzerwerk. De gevel eindigt op een panelenfries waarboven een kroonlijst met tandlijst.
De achtergevel - die uitkijkt uit op de siertuin - is bepleisterd en wordt voorafgegaan door een lagere voorsprong in geëmailleerde baksteen en blauwe hardsteen. Deze huisvest onder andere een bureau en een naar een terras leidende wintertuin.
De hoofdvleugel is bedekt met een zadeldak waarvan één helling uit pannen, de andere uit eterniet bestaat.
Interieur : de begane grond bestaat uit drie opeenvolgende ruimtes (twee salons waarvan één in « Vlaamse » stijl en een eetkamer), de vestibule met trappenhuis in « Adams » stijl, de ruimte in moderne Engelse stijl met sanitaire voorzieningen, de bureau en de garage.
De hal heeft een vloer in mozaïek waarop guirlandefriezen en gestieerde neerhangende festoenen staan afgebeeld ; de muren bezitten een gelijkaardige decoratie.
De salon aan de straatkant heeft een plafond met lijstwerk bestaande uit guirlande- en modillonsfriezen en eierlijsten. Boven de ingang in fascia-omlijsting bevindt zich een deurstuk met dansende putti. Dezelfde scène is terug te vinden bovenaan de schoorsteenmantel ; de schouw heeft tevens een marmeren blad. De gelambrizeerde muren zijn voorzien van blinde panelen die aan de ruimte een zekere soberheid verlenen. De vensters zijn aan de binnenkant ingeschreven in hun oorspronkelijke uitspringende omlijsting waarvan de zwikken versierd zijn met olijftakken, een motief dat terug in de eetzaal verschijnt.
Opvallend daar is het met grote panelen afgewisselde cassettenplafond, gedecoreerd met gemaroufleerde doeken waarop wapenschilden staan afgebeeld. De lambrizering is onderaan versierd met naar beneden hangende guirlandes en laurierkronen. Eeen monumentale schouw is aan weerszijden geflankeerd door zuilen met composietkapitelen. Halfzuilen en -pilasters markeren het begin van het achterste salon.
Dit salon bezit een gelijkaardige decoratie waaronder deuren en vensters voorzien van gekleurd en beschilderd glas met (op Rubens'werk geïnspireerde) portretten en spreuken.
De dienstgang, verlicht door een lantaarn van geschilderde glas, is gescheiden van de sanitaire voorzieningen door een houten tussenwand waarin verschillende deuren zijn uitgespaard (naar de vestiaire, het toilet, twee kamertjes). Deze zijn alle gedecoreerd met gekleurd gals waarop bijen staan afgebeeld. Net zoals in de vestibule is de vloer bedekt met figuratieve mozaïeken.
Het kantoor achteraan - dat toegang verleent tot de tuin - heeft een cassettenplafond ; de muren worden geritmeerd door de houten omlijstingen van vensters en schouwen.
De vensters zijn beschilderd met dierenmotieven.
Het trappenhuis in « Adams » stijl wordt verlicht door smalle beschilderde glasramen ter hoogte van de bordessen, behalve het eerste bordes. Het laaste glasraam stelt een doedelzakspelende herder voor, omvat in een geschilderde omlijsting waardoor men de indruk krijgt met een schilderij te maken hebben .
Alle ruimtes van de eerste verdieping hebben plafonds met stucwerk en schouwen met marmeren bladen. De wintertuin achteraan heeft ramen waarop symbolische motieven zijn gegraveerd (muzen, ...).

Het toilet bezit een authentieke pot in Parijse faience die mooi past bij de rest van de authentieke inrichting.

Waarde van het goed volgens de maatstaven vastgesteld in artikel 2, 1° van de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed :

Arstieke, esthetische en historische waarde :

Het staat buiten twijfel dat dit herenhuis een buitengewone historische, esthetische en architecturale waarde heeft.
Toen architect H. Van Massenhove, dit pand in 1911 ontwerp, was hij zeker niet aan zijn proefstuk toe, getuige de huurpanden aan het Colignonplein (Schaarbeek).
Onder zijn andere opmerkelijke realisaties vermelden we nog het voormalige « Palais Minerve » en de cinema « Rialto » met zijn voorgevel in exuberante Beaux-Arts-Stijl.
Zijn architecturale kwaliteiten, zijn verfijnde inrichting tot in de kleinste details, en de goede staat waarin het pand verkeert, maken van dit huis één van de laatste voorbeelden van zuivere Beaux-Arts-Architectuur in het Brussels Gewest.
De voorgevel aan de Koningslaan onderscheidt zich van de rest van het straatbeeld door de hoogstaande kwaliteite van het gebruikt materiaal, de harmonieuze ritmering van de muuropeningen en de verfijnde geveldecoratie.
Binnen hebben de ruimtes hun oorspronkelijke decoratie bewaard wat aan het geheel een uitzonderlijk en uniek karakter verleent. Ook het meubilair is origineel en maakt onlosmakelijk deel uit van het interieur.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 05.03.1998

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen

Charles PICQUE.

VOOR EENSLUIDEND
VERKLAARD AFSCHRIFT

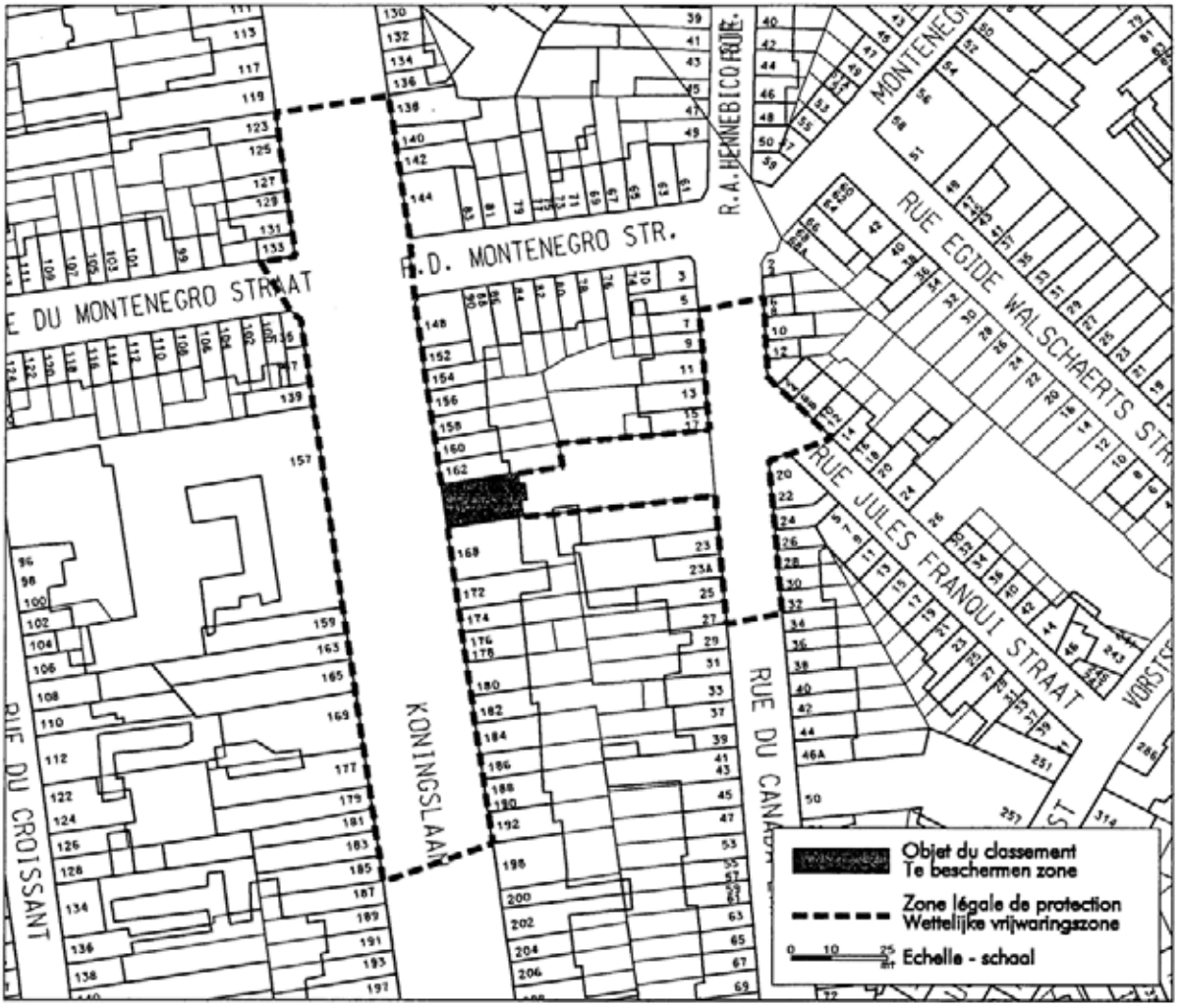
NADINE SOUGNÉ
KANSELARIJ

BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME MONUMENT LES FACADES, LES TOITURES AINSI QUE CERTAINES PARTIES INTERIEURES DE L'IMMEUBLE SIS AVENUE DU ROI 164 A FOREST.

REGERING TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE GEVELS, DE BEDAKINGEN EN VAN BEPAALDE DELEN VAN HET INTERIEUR VAN HET PAND GELEGEN IN DE KONINGSLAAN 164 TE VORST.

DELIMITATION DE LA ZONE DE PROTECTION

AFBAKENING VAN DE VRIJWARINGSZONE

Vu pour être annexé à l'arrêté du 05.03.1998

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 05.03.1998

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minsister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen

voor eensluidend verklaard afschrift

Nadine SOUGNÉ

Charles PICQUÉ.

Kanselarij